

LIOLĂ

de Pirandello

Cu opțiunea pentru *Liola* echipa de la Giulești adaugă un substanțial punct de sprijin ideii de a conferi repertoriului său un caracter popular. Prin factura ei dramatică, această timpurie piesă pirandelliană, cu exuberanța și setea ei de viață și de bucurie, cu adevărul ei atât de liric și atât de uman, atât de radios, oferă premisele unui spectacol caracteristic pentru tendința de a da valoare și conținut noțiunii de *popular*, în cel mai bun sens al cuvântului. Ea vine să răstoarne, totodată, ideea celor tentați să creadă că simplitatea și accesibilitatea ar implica neapărat și un coeficient de facilitate. Că, *Liola*, definită comedie „regională” cu țărani, scăldată într-o luminoasă viziune bucolică, scrisă cu voită naivitate, nu e deloc ușor de realizat pe scenă, ne-a demonstrat-o recent spectacolul de la Giulești. Teatrul a investit în distribuție cei mai buni actori pe care îi are la îndemână. ba, mai mult, a recurs la vechea și verificată tactică a utilizării vedetei, (în spectacol avem două vedete, pe Mihăilescu Brăila și pe Papaiani) — pentru a-și asigura succesul. Dar se vede treaba că „treaba” este foarte grea, dovadă că, departe de a fi un mare succes, spectacolul abia atinge virtutea corectitudinii. Deficitară mi se pare în primul rând regia spectacolului, nearticulată pe o concepție limpede și unitară, diluată în rezolvări facile, care au diminuat până aproape de dispariție substanța de viață, strălucirea jovială și exuberantă a textului. E multă agitație de prisos în această montare, sînt multe strigăte și izbucniri temperamentale „de efect”, o neîntreruptă gesticulație, un potop de exclamații, apoi scăderi bruște la tonul idilic sentimental, de o blindețe siropoasă-melodramatică. Pedalînd pe ritm și pe mișcări exterioare, regizorul pare să fi trecut în subsidiar preocuparea pentru dezvăluirea seninătății și plenitudinii interioare, pentru fixarea caracterelor în conturul lor specific, așa cum au fost văzute de Pirandello, în culori tari, cu mult pitoresc, dar și cu multă poezie. Anevoie se poate descoperi în concepția regizorală, propusă de N. Al. Toscani, autenticul suflu popular al textului, veselia lui fustă. Immutabilele lui accente de naturalețe și păgînă puritate.

Regizorul nu a știut să exploateze cadrul scenografic plin de sugestie al lui Dimitrie Zbiera. În decorul său frumos și expresiv, între zidurile alb lăptoase din calciu poros,

Sebastian Papaiani (*Liola*) și Ana Ciclovian (*Mita*)

cu o luminozitate crudă, în mijlocul acoperișurilor poetic și pitoresc îngrămădite, am intuit cite ceva din solul arid și înfierbîntat al Siciliei și atmosfera caldă învăluitoare, prielnică dezlanțuirilor de patimi a nopților.

Distribuit nu prea fericit, Sebastian Papaiani a făcut cu greu (ca să nu spunem că n-a putut face față), figurii hiperbolice a flăcăului sicilian desenat de Pirandello, simbol al fecundității și rusticității vitale, personaj deopotrivă apolinic și dionisiac. Papaiani a fost un flăcăiandru nu lipsit de atracție și cu oarecare haz, dar oricît s-a zbătut și oricum a încercat, tot nu a izbutit să ne convingă că cinci femeiește, cînd vesele, cînd plîngărețe, altminteri nostime (Teodora Mazanitis, Athena Demetriad, Rodica Mandache, Luiza Derderian Marcoci, și Ana Ciclovian) își irosec nruii pentru el, desfășurînd întregul eventai de sentimente, de la dragoste dogoritoare, la ură nestăvilită pe care le poate stîrni un bărbat rîvnit; și nici zarva clevetitoare a gureșelor mătuși și cumetre: Dorina Lazăr, Astra Dan, Iarodara Nigrim, Lucia Cristian. Cum s-ar zice, pentru toată încrîncenarea, a lipsit obiectul.